SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: rehtori ja sivistyslautakunnan jäsenet

Perusopetus

Tuusniemen yhtenäiskoulu tuottaa laadukasta esi- ja perusopetusta Turulan koulukeskuksessa. Oppilasmäärä on laskussa ja opetusryhmiä on jatkossa vähemmän. Vuodelle 2027 henkilöstömenoihin onkin varattu vähemmän rahaa kuin vuodelle 2026. Kokonaiskustannukset ovat kuitenkin vielä nousseet. Tämä johtuu ensisijaisesti kuntien välisen yhteistyön kehittämisen hankkeesta, joka toteutetaan Kaavin kunnan kanssa vuosina 2026-2028. Hanke on saanut rahoitusta opetushallitukselta.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Oppilaiden osallisuuden lisääminen	Oppilaskuntatoiminta	Jokaiselta luokalta on edustus oppilaskunnan hallituksessa
Luokan tai ryhmän ilmapiirin kokeminen hyväksi	Kouluterveyskysely (2027)	Koko maan keskiarvoa parempi tulos
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Kouluun kiinnittymisen tukeminen	Yli 90 tuntia lukukauden aikana poissaolevien oppilaiden määrä	Alle 10

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

1. LIIKUNNALLISEN ELÄMÄNTAVAN EDISTÄMISEN MALLIN LUOMINEN

Perusopetuslakiin on lisätty velvoite liikunnallisen elämäntavan edistämisestä. Lukuvuoden monialainen oppimiskokonaisuus on liikunnallisuus. Lukuvuoden aikana luodaan malli liikunnallisen elämäntavan suunnitelmalliseen edistämiseen. Liikunnallisen elämäntavan edistämisen vuosikellon avulla tuomme näkyviin koulun liikunnallisuutta edistävää toimintaa ja seuraamme sen toteutumista jatkossa vuosittain.

2. POISSAOLOJEN EHKÄISEMISEN TEHOSTAMINEN

Lukuvuodeksi on valmisteltu aikaisempaa tarkempi ohjeistus poissaolojen seuraamiseen ja toimenpiteistä erilaisten huolirajojen ylittyessä. Tavoitteena on luoda ajanmukaiseen tietoon perustuva poissaoloja ehkäisevä toimintamalli, jolla pystymme kohdistamaan oikeanlaista ja oikein ajoitettua kouluun kiinnittymisen tukea sitä tarvitseville oppilaille.

3. KUNTAYHTEISTYÖN SYVENTÄMINEN

Myönnetyn hankerahoituksen avulla palkataan kehittäjäopettaja yhteistyökoordinaattoriksi Tuusniemen ja Kaavin kuntien perusopetukseen. Tarkoituksena on löytää uusia yhteistyömuotoja ja kehittää jo käytössä olevia niin, että alueella voidaan jatkossakin tuottaa laadukasta perusopetusta taloudellisesti kestävällä tavalla.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 255 118	1 093 000	1 290 681	1 160 000	1 065 000
Toimintakulut	-3 429 092	-3 500 730	-3 585 270	-3 413 495	-3 322 991
Toimintakate (netto)	-2 173 975	-2 407 730	-2 294 589	-2 253 495	-2 257 991
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-96 015	-97 141	-104 319	-110 938	-107 485
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 2 69 989	-2 504 871	-2 398 908	-2 364 433	-2 365 476

=valtuustoon nähden sitovat erät

Lukio

Pieni yleislukio toimii tiiviissä yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa ja tarjoaa nykyaikaista ja joustavaa yleissivistävää opetusta. Jo yli viisikymmentä vuotta toiminut lukio jatkaa ylpeänä toimintaansa. Lukio on menestynyt varsin hyvin erilaisissa lukiovertailuissa, etenkin silloin kun on huomioitu opiskelijoiden lähtötaso ja tulokset ylioppilaskirjoituksissa. Tämä kertoo pienen lukion opetuksen laadusta ja mahdollisuuksista huomioida erilaisia opiskelijoita.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026–2028	**Vuosittain seurattava mittari**	**Tavoitetaso**
Opiskelijamäärä	Opiskelijamäärä	40 kolmen vuoden ka
Yo-kirjoituksien tulokset	Menestyminen kokeissa	Kaikkien kokeiden (valmistuneet) keskiarvo valtakunnan keskiarvossa
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Yhteistyö muiden lukioiden kanssa	Yhteisten opintojaksojen tarjoaminen	Vähintään yksi lukuvuodeksi 2027-2028
Yo-kirjoituksien tulokset	Menestyminen kokeissa	Em. keskiarvo

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

1. PEDAGOGIIGAN KEHITTÄMINEN PIENEN LUKION VAHVUUKSIA HYÖDYNTÄEN

Tunnistamme suunnitelmallisesti pienen lukion erityispiirteitä ja sen tarjoamia mahdollisuuksia. Tavoitteena on jakaa olemassa olevia opetuksen hyviä käytäntöjä ja löytää uusia luovia ratkaisuja laadukkaaseen ja kustannustehokkaaseen toisen asteen koulutukseen.

2. YHTEISÖLLISYYS JA HYVINVOINTI

Kuuntelemme aktiivisesti opiskelijakunnan näkemyksiä lukiostamme ja hyödynnämme niitä koulun arjen suunnittelussa. Tavoitteena on lukiolaisten osallisuuden lisääminen ja yhteenkuuluvuuden korostaminen.

3. TOIMINNALLISET KOULUPÄIVÄT

Kaikki lukiomme opettajat ovat myös Tuusniemen yhtenäiskoulun opettajia. Perusopetuksen tehtäväksi on lisätty liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja liikunnallisuus on lukuvuoden monialainen opetuskokonaisuus. Tavoitteena on ottaa soveltuvin osin tämän toiminnan käytäntöjä myös lukiolaisten koulupäiviin.

Tuloarviot ja määrärahat, €	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatuotot	9 774	10 000	10 000	10 000	10 000
Toimintakulut	-567 766	-599 382	-592 240	-641 752	-641 642
Toimintakate (netto)	-557 992	-589 382	--582 240	-631 752	-631 642
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-37 810	-45 626	--53 519	--55 997	-54 945
Tehtävän kokonaiskustannukset	-595 803	-635 008	-635 759	-687 749	-686 587

=valtuustoon nähden sitovat erät

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on sivistyslautakunnan alaista toimintaa ja sen järjestämisvastuulla on alle kouluikäisten kunnallinen sekä yksityinen hoito, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä lasten kotihoidontuki. Laadukasta varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodin kahdessa toimipisteessä. Syntyvyys on laskenut erittäin nopeasti ja myös varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on romahtanut.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026-2028	**Vuosittain seurattava mittari**	**Tavoitetaso**
Tuetaan tuusniemeläisiä perheitä heidän kasvatustyössään laadukkailla kunnallisilla peruspalveluilla	Asiakaskysely joka vuosi	Yksi kerta vuodessa 70 % vastatessa Yleisarvosana vähintään 4/5
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Lapsen kehityksen ja oppimisen tukeminen niin, että lapsen yksilölliset tarpeet tulee huomioiduksi	Erityislastentarhanopettajan resurssin kohdentaminen	Ryhmäkohtainen erityisopettajan tuki toteutuu jokaiselle lapselle.

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatuotot	57 502	36 000	19 000	13 000	8 000
Toimintakulut	-852 225	-879 189	-821 812	-758 375	-701 261
Toimintakate (netto)	-794 723	-843 189	-802 812	-745 375	-693 261
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-48 380	-48 935	-50 267	-49 903	-48 862
Tehtävän kokonaiskustannukset	-843 103	-892 123	-853 079	-795 278	-742 123

=valtuustoon nähden sitovat erät

Kansalaisopisto

Kuopion kansalaisopiston Tuusniemen osasto järjestää laadukasta, ajankohtaista ja kuntalaisten tarpeisiin vastaavaa yleissivistävää koulutusta. Tavoitteena on sovitun tuntimäärän toteutuminen monipuolisen kurssitarjonnan kautta. Koronaepidemian jälkeen toteutunut opetus on pysyvästi jäänyt aikaisemmista vuosista. Vuodelle 2026 asetettiin aikaisemman 2700 tunnin sijaan tavoitteeksi 2100 tuntia. Tavoite on sama vuodelle 2027. Opetuksen suunnittelu pohjautuu asiakkaiden toiveisiin. Toiveita kerätään mm. opistoyhteyshenkilöiden ja tuntiopettajien välityksellä. Myös suora palaute opistoon ja osastoon vastuusuunnittelijalle on toimiva keino.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026-2028	**Vuosittain seurattava mittari**	**Tavoitetaso**
OPM:n vahvistama tuntimäärä + 10 %	Tuntimäärä	2100
Opiskelijamäärä	Brutto/netto	Yli 1000/yli 500
Opiskelijatyytyväisyys	Kysely	Tyytyväisiä 80%
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Opiskelijamäärä brutto/netto	Opiskelijamäärä	Yli 1000/yli 500
Tuntimäärä	Toteutuneet tunnit	2100

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026-2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Digitaalisen osaamisen edistäminen	Kurssien lukumäärä	10 kurssia
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Opistoyhdyshenkilöverkosto	Tavoittavuus kylittäin	Useita yhdyshenkilöitä

Kuopion kansalaisopiston Tuusniemen osasto järjestää noin 120 kurssia. Haasteita ovat väestön ikärakenne sekä osallistujien ikä- ja sukupuolijakauma.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	113 749	94 000	94 000	95 000	95 000
Valtionosuudet					
Toimintakulut	-207 378	-201 944	-202 870	-204 470	-205 470
Toimintakate (netto)	-93 629	-107 944	-108 870	-109 470	-110 470
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	0	-	-	-	-
Tehtävän kokonaiskustannukset	-93 629	-107 944	-108 870	-109 470	-110 470

=valtuustoon nähden sitovat erät

Kirjasto

Tuusniemen kirjasto on Kuopion kaupungin hallinnoima lähikirjasto. Kiinteistö, jossa kirjasto toimii, on Tuusniemen kunnan omistuksessa.

Kirjastolain (1998/904) mukaan kunnan tehtävänä on kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävänä on mm. tukea elinikäistä oppimista ja itsensä kehittämistä sekä tarjota palveluja ja materiaaleja elämyksiin, kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja verkkoasiointiin.
Yhteiskunnan digitalisoitumisessa kirjastolla on mahdollisuus toimia siltana kansalaisten ja digitalisoitumisen välillä. Kirjasto tarjoaa perinteistä sekä painettua että digitaalista aineistoa verkkoyhteyksineen, yhteisiä tiloja sekä asiantuntemusta ja tietopalvelua. Kirjasto lisää tasa-arvoa ehkäisemällä tiedollista syrjäytymistä. Kirjaston palveluja kehitetään asiakaskunnan ja toimintaympäristön tarpeet ja toiveet huomioiden. Tuusniemen kirjaston sijainti tukee koulukeskuksen oppilaiden ja työvoiman kirjastopalveluiden saatavuutta.

Vuosittain seurattavien mittareiden tavoitetaso asetetaan vastaamaan koko Suomen lähes saman suuruisten (2600 - 3200 as.) maaseutumaisten kuntien kirjastojen keskimääräisiä tunnuslukuja edelliseltä toiminta- vuodelta. Tunnusluvut ovat haettavissa Suomen yleisten kirjastojen tilastoista http://tilastot.kirjastot.fi/.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026–2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kirjastoaineiston lainaus	Lainat/as	14
Kirjaston asiakaskäynnit	Käynnit/as	9
Ajantasainen ja uudistuva kirja-aineisto	Kirjahankinnat/1000as	500 kirjaa
Riittävät aukioloajat	Aukiolotunnit/viikko	30 tuntia
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Kirjastoaineiston lainaus	Lainat/as	14
Kirjaston asiakaskäynnit	Käynnit/as	9
Ajantasainen ja uudistuva kirja-aineisto	Kirjahankinnat/1000as	500
Riittävät aukioloajat	Aukiolotunnit/viikko	30 tuntia

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026–2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Omatoimikirjaston käyttö	Käyntikerrat	4500
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Palvelutaso	Kirjastosopimus	Sopimuksen mukainen taso

Kirjaston tilat ja muut puitteet ovat asianmukaiset. Alueellinen yhteistyö on toimivaa. Keskeiset palvelutekijät ovat riittävä aukiolo ja hankintamääräraha.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	-	-	-	-	-
Toimintakulut	-198 826	-197 704	-199 058	-200 808	-200 808
Toimintakate (netto)	-198 826	-197 704	-199 058	-200 808	-200 808
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-17 668	-14 458	-14 458	-14 458	-14 458
Tehtävän kokonaiskustannukset	-216 494	-212 162	-213 516	-215 266	-215 266

=valtuustoon nähden sitovat erät

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin sisältyvät nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä muita vapaa-ajanpalveluita, hyvinvointityö ja ehkäisevä päihdetyö. Tavoitteena on tarjota kuntalaisten tarpeista lähtöisin olevia vapaa-ajan palveluita ja lisätä ihmisten viihtymistä paikkakunnalla. Tavoitteena on myös aktivoida kulttuuri- ja harrastustoimintaa. Kaikessa toiminnassa tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistämisen HEI-hanke on päättymässä. Se on saanut rahoitusta AVI:lta ja LVV.tä vuosina 2024-2026. Talousarvioseminaarissa keskusteltiin toiminnan jatkamisen rahoitusvaihtoehdoista, mutta päätöksiä ei ole vielä tehty. Mahdolliseen lisämäärärahaan on varauduttu ylittämällä kunnanhallituksen myöntämä budjettiraami n. 30 000 €:lla.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026–2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten palvelutarpeen kartoitus	Asukastyytyväisyys	Hyvä
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Tapahtumien tarjoaminen / kuntalaisten osallistuminen	Tapahtumat / osallistujat	184/3400
	Nuoriso	80/1200
	Perheet	24/1000
	Ikäihmiset	80/1200

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2026–2028	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Järjestöjen aktivoiminen	Yhteistyö kunnan kanssa	Väh. 30 järjestöä tapaamisissa / tapahtumissa vuosittain
Talousarviovuoden 2027 tavoitteet		
Nuorten osallisuuden lisääntyminen	esitykset ja/tai aloitteet nuorilta	8

Nuorisovaltuustotoiminta pidetään aktiivisena ja sitä kehitetään edelleen tarpeita vastaavaksi. Nuorisovaltuuston roolia vahvistetaan kunnan päätöksenteossa. Etsivä nuorisotyö kunnassa jatkuu.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämistyötä vahvistetaan niin, että se on arkea jokaisella toimialalla. Kuntalaisten vastuuta omasta hyvinvoinnista lisätään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Sähköinen hyvinvointikertomus laaditaan vuosikellosuunnitelman mukaisesti.

Liikuntapaikkojen kunnossapidolla ymmärretään olevan yhteys kuntalaisten terveyden edistämiseen ja fyysisen toimintakyvyn vahvistamiseen. Liikunta- ja harrastuspaikkojen hoidossa keskitytään suosituimpien paikkojen kunnossapitoon. Yhteistyökumppaneita tuetaan avustuksin ja kumppanuussopimuksin.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2025	TA2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	38 045	32 850	16 000	15 000	15 000
Toimintakulut	-373 913	-392 439	-396 335	-374 930	-373 850
Toimintakate (netto)	-335 868	-359 589	-380 335	-359 930	-358 850
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-39 886	-30 492	-27 391	-24 784	-21 973
Tehtävän kokonaiskustannukset	-375 754	-389 991	-407 726	-384 714	-380 823

=valtuustoon nähden sitovat erät

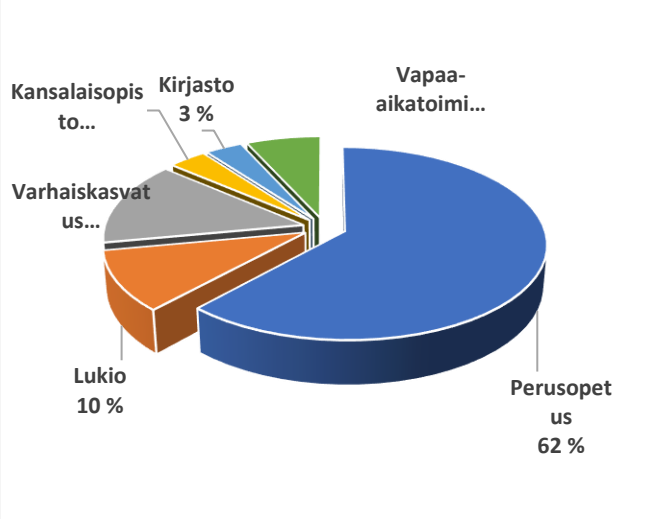
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 474 187	1 265 850	1 429 681	1 293 000	1 193 000
Valtionosuudet (+)					
Toimintakulut	-5 629 200	-5 771 388	-5 797 585	-5 593 830	-5 446 022
Toimintakate (netto)	-4 155 013	-4 505 538	-4 367 904	-4 300 830	-4 253 022
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-239 759	-236 651	-249 954	-256 080	-247 723
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 394 772	-4 742 189	-4 617 858	-4 556 910	-4 500 745

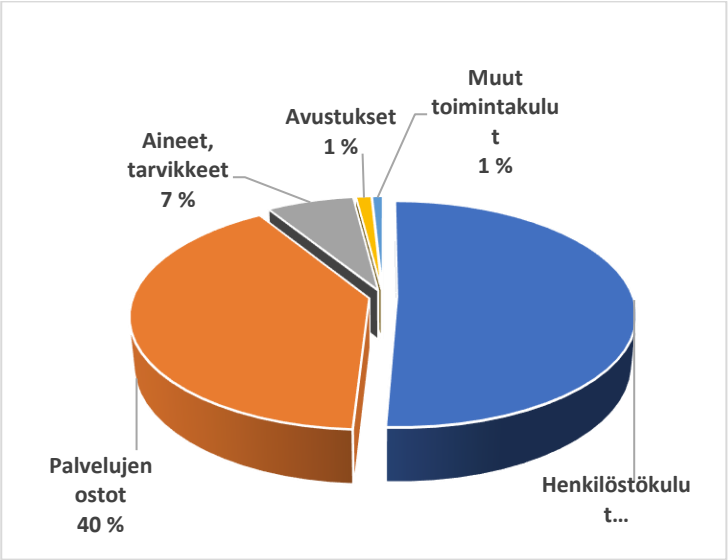
=valtuustoon nähden sitovat erät

Sivistyslautakunnan toimintakulujen jakaantuminen tehtävittäin v. 2027

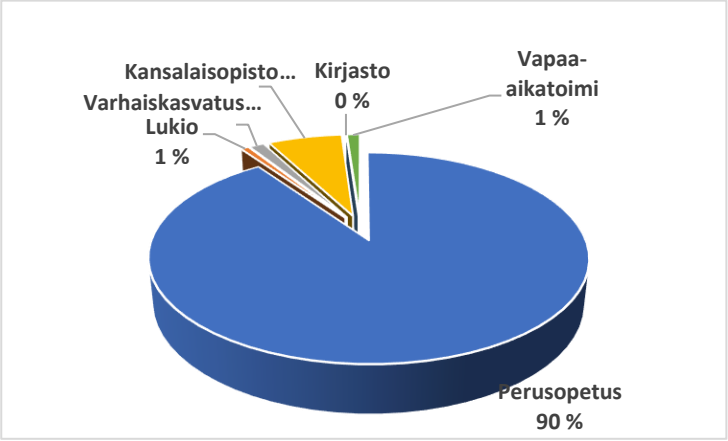

Perusopetus	3 585 270
Lukio	592 240
Varhaiskasvatus	821 812
Kansalaisopisto	202 870
Kirjasto	199 058
Vapaa-aika	396 335
	5 797 585

Toimintakulujen jakaantuminen menolajeittain v. 2027

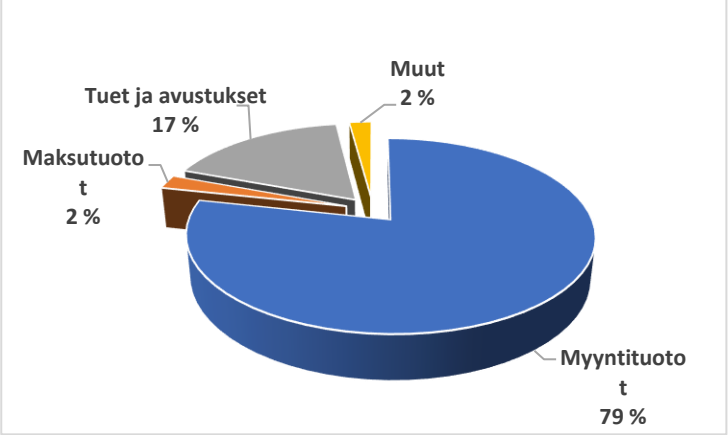

Henkilöstökulut	2 944 908
Palvelujen ostot	2 335 210
Aineet, tarvikkeet	399 290
Avustukset	70 000
Muut toimintakulut	48 177
	5 797 585

Sivistyslautakunnan toimintuottojen jakaantuminen tehtävittäin v. 2027

Perusopetus	1 290 681
Lukio	10 000
Varhaiskasvatus	19 000
Kansalaisopisto	94 000
Kirjasto	0
Vapaa-aika	16 000
	1 429 681

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain v. 2027

Myyntituotot	1 120 681
Maksutuotot	33 000
Tuet ja avustukset	246 000
Muut	30 000
	1 429 681